

На основу члана 42. Статута Високе школе социјалног рада, Наставно веће на седници одржаној дана 26.04.2023. године, доноси

ПРАВИЛНИК О НАСТАВНОЈ ЛИТЕРАТУРИ (УЦБЕНИЦИМА)

Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилником утврђују се стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета наставне литературе (у даљем тексту : уџбеници) на Високој школи социјалног рада (у даљем тексту: Висока школа).

Члан 2.

Стандарди квалитета уџбеника и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника усмерени су на обезбеђење (увођење, праћење и контролу) квалитета уџбеника као део Стратегије Високе школе за обезбеђење квалитета целокупног високог образовања на Високој школи.

Члан 3.

Уџбеници су основна и обавезна наставна средства који студенти Високе школе користе у савлађивању градива из предмета студијског програма.

Уџбеник треба – у погледу квалитета (садржаја, структуре, стила и обима) – да одговара циљевима студијског програма и програму предмета (спецификацији из „картона предмета“) на који се односи.

Члан 4.

Уџбеници обухватају основне уџбенике и помоћне уџбенике.

Основни уџбеници су: предметни уџбеници- намењени реализовању програма предмета – и њихове периодичне, мање измене (изводи/сепарати, на папиру или ЦД-у), скрипте, монографије, приручници, практикуми, збирка задатака, зборници референтних текстова и студије, као и друга стручна литература која се користи у свим облицима наставе.

Члан 5.

Поред основних уџбеника из члана 4. овог правилника, могу се користити и помоћни уџбеници, као што су: речници, збирке случајева из праксе, збирке примера (приручници) радне свеске и други садржаји којима се доприноси лакшем савладавању садржаја предмета, а не представљају основне уџбенике, при чему могу бити у папирној форми или неком облику електронских/мултимедијаних материјала.

Поред основне наставне литературе (основних и помоћних уџбеника) као основних и обавезних наставних средстава, у настави се могу користити и друга наставна средства: аудио и видео траке, ЦД-ови, ДВД-јеви, комплети докумената, материјални предмети и др.

Члан 6.

Висока школа је дужна за свеки предмет студијског програма обезбеди барем по један предметни уџбеник.

Висока школа је дужна да студентима обезбеди одговарајуће предметне уџбенике у довољној количини и пре почетка наставе.

Висока школа је дужна да обезбеди и цене предметних уџбеника примерене платежној способности студената.

Стандарди квалитета предметног уџбеника

Члан 7.

У циљу обезбеђења квалитета предметног уџбеника, Висока школа утврђује минимум стандарда квалитета.

Предметни уџбеник у смислу става 1. овог члана јесте уџбеник који је одобрен од надлежног органа, Издавачког одбора Високе школе и Наставног већа Високе школе, као предметни уџбеник.

Сврха предметног уџбеника је да омогући студенту да се припреми за предавања (упознавање са сврхом и основним појмовима из наставне јединице, те и са другим релевантним изворима) као и да послужи као „водич“ за припремање испита.

Минимум стандарда квалитета предметног уџбеника утврђује се у погледу:

- садржаја,
- структуре,
- стила и
- обима.

Члан 8.

Садржај предметног уџбеника одговора циљевима реализације студијског програма и програма предмета за чије савладавање се користи.

Предметни уџбеник за конкретни студијски програм и конкретни наставни предмет треба да буде конципиран тако да прати достигнућа науке у тој области, као и да је усклађен са програмом предмета (наставним јединицама).

Члан 9.

Структура предметног уџбеника подразумева: а) предговор са циљевима, структуром и планом излагања, б) поглавља предметног уџбеника, в) листе коришћених ознака, г) индексе појмова и аутора, д) библиографију.

Предговор са циљевима, структуром и планом излагања се налази на почетку предметног уџбеника. Индекси се налазе на листи коришћених ознака, табела и слика, а испред библиографије – ако је она на крају уџбеника; ако се библиографије наводи на крају сваког поглавља, индекси се налазе на крају предметног уџбеника.

Члан 10.

Пожељно је да свако поглавље предметног уџбеника има, поред основног текста, и:

- циљ поглавља, који треба да одговара на питање шта ће студент сазнати у њему (и тиме увећати своје знање);
- компетенције (за које послове/радна места) које ће студент развити садржајем конкретног поглавља;
- иницијални пример из праксе – као увод у тему основног текста поглавља;
- кључне речи – из основног текста поглавља;
- питања за проверу знања или дискусију;
- напомене (фусноте у футеру / дну страна или/и на крају поглавља);
- литературу / библиографију / референце.

Висока школа може својим актом, наведену структуру из става 1. овог члана прилагодити околностима, у зависности од специфичности појединих предмета, односно од постојања друге наставне литературе (других основних или/и помоћних уџбеника који се, додатно, користе за савлађивање предмета).

Члан 11.

Предметни уџбеник треба да буде написан тако да подстиче интересовање, креативност, предузетништво, тимски рад одговорност према друштву и природи; при томе, материја мора да буде јасно изложена, уз коришћење примера из праксе (од моделовања проблема, преко дефинисања извора података, методике решавања проблема и тумачења решења, до указивања на начине његове примене).

Предметни уџбеник је основа за даље студирање и уз помоћ других извора, те мора бити логично структуриран (уз поштовање дидактичких принципа) тако да делови (поглавља или друге целине) буду заокружени и повезани логичним редоследом.

Предметни уџбеник треба да буде написан академским, неутралним стилем излагања, уз лако проверљиво указивање на изворе (са бројем стране, за писани извор и датумом, за електронски извор).

Предметни уџбеник треба да буде написан без дисквалификације и омаловажавања било којих друштвених група, раса, пола или нација.

Члан 12.

Обим, односно број страница предметног уџбеника треба да буде сразмерно усклађен са бројем ЕСПБ бодова предмета или другом наставном литературом која се користи за дати предмет, али не треба да излази ван граница од 200 до 250 страна.

Члан 13.

Графички изглед предметног уџбеника треба да омогући ефикасно коришћење, уз чувања здравља (вида) студента.

Атрибуте графичког изгледа уџбеника – формат са дефинисаним параметрима (висина и ширина стране, фонт слова, проред, маргине) прописује посебан акт Издавачког одбора Високе школе.

Покретање иницијативе за израду/иновирање уџбеника

Члан 14.

Иницијативу – предлог за израду/иновирање уџбеника (уз назив уџбеника и релевантних предмета, имена аутора и имена два репрезента) покреће одговарајућа катедра (упућујући је Издавачком одбору Високе школе, на сагласност). У случају истека петогодишњег периода коришћења конкретног уџбеника без иницијативе одговарајуће катедре, или/и на иницијативу Комисије за квалитет или другог специјализованог тела задуженог за обезбеђење и контролу квалитета уџбеника, Издавачки одбор Високе школе

(обраћањем одговарајућој катедри) покреће иницијативу за израду/иновирање уџбеника.

Издавачки одбор Високе школе разматра иницијативу–предлог за израду/иновирање уџбеника (имајући у виду и издавачку политику Високе школе) а о својој одлуци обавештава одговарајућу катедру.

Овлашћење за објављивање уџбеника

Члан 15.

Право на објављивање уџбеника имају предметни наставници и сарадници, појединачно или у тимовима. Катедре задужене и овлашћене за поједине предмете одређују ко од њихових чланова може да учествује у изради конкретног уџбеника.

Начин достављања рукописа

Члан 16.

Рукопис уџбеника (у електронској форми и на папиру) се, уз две независне рецензије (обезбеђене од стране одговарајуће Катедре) доставља секретару Издавачког одбора Високе школе.

Процедура одобравања

Члан 17.

Издавачки одбор Високе школе оцењује квалитет понуђеног рукописа узимајући у обзир мишљења одговарајуће катедре, рецензата, Комисије за квалитет/специјализованог тела задуженог за обезбеђење и окнтролу квалитета уџбеника, као и ставове изнете у анкетама студената и друго.

Издавачки одбор, већином од укупног броја чланова, доноси одлуку о оцени понуђеног рукописа и одлуку о томе да ли се одобрава штампање новог/иновираниог уџбеника.

Члан 18.

Процедура издавања уџбеника (наставне литературе) и вредновања рада аутора ближе се уређују Правилником о издавачкој делатности Високе школе.

Контрола квалитета предметног уџбеника

Члан 19.

Наставно веће Високе школе редовно (барем једном годишње, при усвајању Плана покривености наставе уџбеницима) прати и контролише квалитете уџбеника у погледу садржаја, структуре, стила и обима.

При усвајању Плана покривености наставе уџбеницима и другим наставним средствима, Наставно веће узима у обзир мишљење Издавачког одбора Високе школе.

Члан 20.

Бар четири месеца пре почетка школске године, Комисија за квалитетет или друго специјализовано тело задужено за обезбеђење квалитета уџбеника проверава податке о старости (актуелности) постојећих уџбеника и припрема предлог Издавачком одбору за дефинисање иницијативе Издавачког одбора за иновирање или издавање нових уџбеника. Овај предлог (његови делови) се упућује одговарајућим катедрама да предузму кораке у припреми уџбеника за следећу годину.

При закључивању Издавачког одбора о потреби иновирања или издавања нових уџбеника, узима се у разматрање и оцена квалитета сваког појединачног уџбеника, добијена путем анкетирања студената (што организује Висока школа у складу са својим актима).

Издавачки одбор, као надлежно тело Високе школе, анализира и разматра мишљења студената о квалитету предметног уџбеника и предузима одговарајуће мере за побољшање квалитета.

Члан 21 .

У поступку контроле квалитета предметних уџбеника, Наставно веће Високе школе (ослањајући се на оцене Издавачког одбора Високе школе) утврђује да ли уџбеник задовољава дефинисане стандарде квалитета.

Уколико предметни уџбеник не задовољава неки од утврђених стандарда квалитета, Висока школа предузима одговарајуће мере у циљу побољшања квалитета, којом приликом предметни уџбеник може бити и повучен из наставе и замењен другим уџбеником за одређени предмет, о чему одлуку доноси Наставно веће као надлежни орган Високе школе.

Члан 22.

Овај правилник се објављује на огласној табли и на веб сајту Високе школе.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Високе школе.

Председник Наставног већа

Проф. др Владимир Илић

